

Scientific supervisor's Official Review

of the Dissertation Submitted by Bauyrzhan Pazylkhaiyr for the Degree of Doctor of Philosophy (PhD) in the Educational Program `8D11101 – Tourism` on the Topic `Scientific foundations of tourism environmental management in the Republic of Kazakhstan on the example of new destinations`

The dissertation by Bauyrzhan Pazylkhaiyr entitled `Scientific foundations of tourism environmental management in the Republic of Kazakhstan on the example of new destinations` is a well-structured and analytically rigorous research work devoted to the study of environmental management mechanisms in the tourism sector. The dissertation addresses contemporary environmental challenges associated with the dynamic growth of tourism and the increasing anthropogenic load on natural systems. In this regard, the chosen research topic responds to current academic discourse and pressing policy needs. Bauyrzhan Pazylkhaiyr examines the interaction between tourism development and ecosystem stability, demonstrating this relationship through the analysis of emerging tourist destinations within Kazakhstan. The research is consistent with national development priorities and internationally recognized sustainable development approaches. The internal logic of the dissertation is coherent, and its structure corresponds fully to the formulated goals and research tasks. The theoretical positions and empirical results are closely interconnected, ensuring the conceptual unity of the study.

The dissertation offers an expanded interpretation of tourism environmental management, presenting it as an integrated system that combines environmental protection measures, regulation of recreational load, institutional interaction, and the involvement of local communities. Bauyrzhan Pazylkhaiyr conducts a detailed analysis of the evolution and current state of tourism environmental management in the Republic of Kazakhstan, revealing key institutional, infrastructural, and organizational conditions that influence its implementation. On this basis, a set of scientifically grounded criteria for the identification of new tourist destinations is formulated, together with a structured methodological approach to their assessment. Particular attention is given to the development of a multi-level management model designed for application at local, national, and transboundary scales, which facilitates coordinated decision-making and efficient resource use within the tourism sector.

The conceptual contribution of the dissertation is expressed through a systematic examination of tourism environmental management within the broader context of sustainable development theory. Bauyrzhan Pazylkhaiyr demonstrates a high level of scholarly competence by critically reviewing international and domestic research and by refining the conceptual framework of the field. The interdependence of environmental, social, and economic dimensions of tourism is substantiated and represented through an

integrative analytical model. The theoretical conclusions drawn in the study enhance the understanding of environmental responsibility, destination governance, and spatial planning in tourism and may serve as a basis for subsequent academic research in tourism geography, regional development, and environmental management.

The research methodology employed in the dissertation is balanced and methodologically justified. Bauyrzhan Pazykhaiyr combines comparative, institutional, and regional analytical approaches with empirical research methods, including surveys and semi-structured interviews. The evaluation of recreational resources, anthropogenic impacts, and destination selection parameters is based on quantifiable indicators and systematic analytical procedures. The incorporation of international experience, adapted to the national context of Kazakhstan, contributes to the reliability of the findings and supports the validity of the conclusions.

The outcomes of the dissertation may be applied in the activities of public authorities and organizations involved in tourism planning and environmental regulation. The proposed models and methodological approaches can support decision-making processes in national park administrations, tourism management bodies, and local executive institutions. The research also provides a scientific basis for the environmentally responsible development of new tourist destinations and may be used in the preparation of strategic documents and sectoral programs. Bauyrzhan Pazykhaiyr's recommendations are directed toward improving coordination among stakeholders and strengthening governance mechanisms within the tourism sector.

In summary, the dissertation submitted by Bauyrzhan Pazykhaiyr for the degree of Doctor of Philosophy (PhD) under the educational program `8D11101 – Tourism` complies with the established academic requirements for doctoral research. The level of theoretical elaboration, methodological soundness, and coherence of the conclusions allow for a positive evaluation of the work. Bauyrzhan Pazykhaiyr merits the award of the degree of Doctor of Philosophy (PhD) in the educational program `8D11101 – Tourism`.

Sincerely,

Dr. Dario Bertocchi,
Ph.D., Assistant professor,
University of Udine,
Udine, Italy
dario.bertocchi@uniud.it

Бауыржан Пазылхайырдың «8D11101 – Туризм» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Жаңа дестинациялар мысалында Қазақстан Республикасы туризмінің экологиялық менеджментінің ғылыми негіздері» атты диссертациясына

Ғылыми жетекшінің ресми рецензиясы

Бауыржан Пазылхайырдың «Жаңа дестинациялар мысалында Қазақстан Республикасы туризмінің экологиялық менеджментінің ғылыми негіздері» атты диссертациясы туризм секторындағы қоршаған ортаны басқару тетіктерін зерттеуге арналған, құрылымы жақсы жүйеленген және аналитикалық тұрғыдан қатаң орындалған ғылыми-зерттеу жұмысы болып табылады. Диссертация туризмнің қарқынды өсуімен және табиғи жүйелерге түсетін антропогендік жүктеменің артуымен байланысты қазіргі заманғы экологиялық мәселелерге арналған. Осы тұрғыдан алғанда, таңдалған зерттеу тақырыбы заманауи академиялық пікірталастарға және саясаттың өзекті қажеттіліктеріне толықтай сәйкес келеді. Бауыржан Пазылхайыр туризмнің дамуы мен экожүйелердің тұрақтылығы арасындағы өзара байланыстарды зерттеп, бұл өзара ықпалдастықты Қазақстандағы дамып келе жатқан туристік бағыттар мысалында көрсетеді. Зерттеу ұлттық даму басымдықтарына және орнықты даму саласындағы халықаралық деңгейде мойындалған тәсілдерге сәйкес келеді. Диссертацияның ішкі логикасы бірізді, ал оның құрылымы зерттеудің алға қойылған мақсаттары мен міндеттеріне толық сәйкес келеді. Теориялық қағидалар мен эмпирикалық нәтижелер өзара тығыз байланыста болып, зерттеудің тұжырымдамалық тұтастығын қамтамасыз етеді.

Диссертацияда туризмдегі экологиялық менеджментке кеңейтілген интерпретация ұсынылып, ол қоршаған ортаны қорғау шараларын, рекреациялық жүктемені реттеуді, институционалдық өзара іс-қимылды және жергілікті қауымдастықтарды тартуды біріктіретін интеграцияланған жүйе ретінде қарастырылады. Бауыржан Пазылхайыр Қазақстан Республикасындағы туризм саласындағы экологиялық менеджменттің эволюциясы мен қазіргі жай-күйіне жан-жақты талдау жүргізіп, оның іске асуына ықпал ететін негізгі институционалдық, инфрақұрылымдық және ұйымдастырушылық шарттарды айқындайды. Осы негізде жаңа туристік бағыттарды анықтауға арналған ғылыми тұрғыдан негізделген критерийлер жиынтығы, сондай-ақ оларды бағалауға арналған құрылымдалған әдіснамалық тәсіл қалыптастырылған. Ерекше назар жергілікті, ұлттық және трансшекаралық деңгейлерде қолдануға арналған көпдеңгейлі басқару моделін әзірлеуге аударылады. Бұл модель туристік секторда шешім қабылдауды үйлестіруге және ресурстарды тиімді пайдалануға ықпал етеді.

Диссертацияның тұжырымдамалық үлесі туризм саласындағы экологиялық менеджментті орнықты даму теориясының кең аясында жүйелі түрде зерттеумен

айқындалады. Бауыржан Пазылхайыр халықаралық және отандық зерттеулерді сыни тұрғыдан талдай отырып, осы саладағы тұжырымдамалық негіздерді нақтылау арқылы жоғары ғылыми құзыреттілік деңгейін көрсетеді. Туризмнің экологиялық, әлеуметтік және экономикалық аспектілерінің өзара тәуелділігі негізделіп, интегративті аналитикалық модель арқылы ұсынылады. Зерттеуде жасалған теориялық қорытындылар туризмдегі экологиялық жауапкершілік, дестинацияларды басқару және кеңістік жоспарлауды түсінуді кеңейтеді және туризм географиясы, аймақтық даму және қоршаған ортаны басқару саласындағы кейінгі академиялық зерттеулер үшін негіз бола алады.

Диссертацияда қолданылған зерттеу әдістемесі теңдестірілген және методологиялық тұрғыдан негізделген. Бауыржан Пазылхайыр салыстырмалы, институционалдық және аймақтық аналитикалық тәсілдерді сауалнама және жартылай құрылымдық сұхбаттар сияқты эмпирикалық зерттеу әдістерімен үйлестіреді. Рекреациялық ресурстарды, антропогендік әсерді және демалыс орындарын таңдау параметрлерін бағалау сандық көрсеткіштерге және жүйелі аналитикалық процедураларға негізделген. Қазақстанның ұлттық контекстіне бейімделген халықаралық тәжірибені қосу нәтижелердің сенімділігін арттырады және қорытындылардың негізділігін растайды.

Диссертация нәтижелері мемлекеттік билік органдары мен туризмді жоспарлау және экологиялық реттеумен айналысатын ұйымдардың қызметінде қолданылуы мүмкін. Ұсынылған модельдер мен әдіснамалық тәсілдер ұлттық парктер әкімшіліктерінде, туризм басқару органдарында және жергілікті атқарушы мекемелерде шешім қабылдау процестерін қолдауға қызмет етеді. Зерттеу сонымен қатар жаңа туристік бағыттарды экологиялық жауапкершілікпен дамытудың ғылыми негізін қамтамасыз етеді және стратегиялық құжаттар мен салалық бағдарламаларды әзірлеуде пайдаланылуы мүмкін. Бауыржан Пазылхайырдың ұсыныстары мүдделі тараптар арасындағы үйлестіруді жақсартуға және туристік сектордағы басқару механизмдерін нығайтуға бағытталған.

Қорытындылай келе, Бауыржан Пазылхайыр ұсынған «8D11101 – Туризм» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу мақсатында дайындалған диссертация докторлық зерттеулерге қойылатын академиялық талаптарға толық сәйкес келеді. Теориялық тұрғыдан жан-жақты қарастырылғаны, әдістемелік негізделгендігі және қорытындылардың бірізділігі жұмысты оң бағалауға мүмкіндік береді. Бауыржан Пазылхайыр «8D11101 – Туризм» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайық.

Құрметпен,

Доктор Дарио Берточи, PhD, ассистент профессор,

Удине университеті,

Удине, Италия

Қолы

dario.bertocchi@uniud.it